

Židovské synagogy a modlitebny

v okolí Penzionu Bejčkův mlýn ve Slavonicích,
Stálkovská 25, 378 81 Slavonice
tel.: 384 493 181, 605 572 916, fax: 384 493 394
zpracovala Alena Odutová, provozovatelka penzionu

Dolní Bolíkov

Synagoga z neznámé doby, byla stržena v letech 1899-1900.

Markvarec

Synagoga byla založená v roce 1784. V roce 1916 byla prodána a později přeměněna v cementárnu. Ve 20. letech 20 století po útocích žhářů dvakrát vyhořela. Definitivně stržena v 80. letech 20. století

Nová Bystřice

Synagoga z roku 1887 přeměněna na klub mládeže.

Olšany

Dřevěná roubená synagoga z neznámé doby vyhořela v roce 1928.

Písečné

Synagoga vybudovaná v letech 1768-1782 byla stržena v roce 1948.

Slavonice

Synagoga byla postavena z popudu Lazara Stukarta a slavnostně otevřena 25.června 1895 rabínem z Písečného Dr. Nathanem Franklem a rabínem z Jemnice Dr. Abrahamem Morgensternem. Synagoga se také stala střediskem kulturních aktivit židovské obce. V prvním patře byl byt pro učitele židovské školy. Později byla přestavěna na obytný dům, nyní č.p. 494.

Staré město pod Landštejnem

Dřevěná synagoga z neznámé doby shořela v roce 1830.

Nová synagoga postavena v 1. polovině 19. století a stržena byla v roce 1955.

Židovské hřbitovy

Židovská obec podle finančních možností jednotlivé hřbitovy postupně rekonstruuje. Po rekonstrukci již hřbitovy nejsou zpravidla volně přístupné. Je zde ustanoven správce , který na přání návštěvníkům hřbitov otevře.

V současnosti jsou uzamčeny hřbitovy v Kardašově Řečici, Markvarci a Písečném. Jméno a adresa správce jsou uvedeny u příslušného hřbitova. Zde jsou vybrány jen některé hřbitovy v okolí.

Staré Město pod Ladštejnem

Hřbitov se nachází 600 m severně od náměstí na skalnaté vyvýšenině mezi loukami, východně od potoka. Založen byl před rokem 1610. Na ploše 1356 metrů čtverečních je dochováno kolem 170 náhrobků od roku 1727 do počátku 20. století. Z márnice zůstali jen nepatrné zbytky zdiva, rovněž kamenná ohradní zeď kolem hřbitova byla v minulosti značně poškozena a zčásti rozebrána. V současné době se začíná upravovat židovskou obcí.

Písečné nad Dyjí

Hřbitov se nachází jihozápadně nad městečkem v lese. Založen byl na počátku 18. století patrně ihned po příchodu Židů do Písečného. Nejstarší dochovaný náhrobek učitele Bernarda Insela pochází z roku 1730. Jako poslední tu byla pohřbena Rosa Färberová, která zemřela 2. srpna 1930. Na hřbitově o rozloze 1514 metrů čtverečních je dochováno asi 450 náhrobků barokního a klasicistního typu. Při vstupu stojí průchozí márnice z počátku 19. století, která byla roku 1999 rekonstruována.

Dolní Bolíkov

Hřbitov se nachází 500 metrů jihozápadně od vsi na kraji lesa. Založen byl v první čtvrtině 18. století, nejstarší dochovaný náhrobek pochází z roku 1701 opatří Aronovi, synu Jakoba Austerlitze. Na ploše 732 metrů čtverečních je dochováno asi 120 náhrobků a opravená jednoduchá průjezdná márnice.

Markvarec

Hřbitov se nachází 1 km jihovýchodně od obce v lese. Založen byl roku 1794. Nejstarší čitelné náhrobky pocházejí z roku 1804: jeden patří Mošemu,

druhý Jicchaku Jisacharovi, synovi Šimona. Přestože poslední židovská rodina se odstěhovala roku 1927, na hřbitově se pohřbívali Židé z okolí, zejména z Dačic, až do roku 1939. Jako poslední tu byl pohřben dačický obchodník Zikmund Zimmer, zemřel 5. prosince 1939. Na ploše 1223 metrů čtverečních je dochováno kolem 200 náhrobků. Vstup na hřbitov je možný márnici z roku 1908, která byla v nedávných letech opravena.

Jemnice

Nejstarší náhrobky na židovském hřbitově pocházejí ze 17. století.

Nová Bystřice

Hřbitov se nachází asi 200 m za městem na pravé straně silnice směrem na Jindřichův Hradec, ze silnice je viditelný.

Hřbitov byl založen v letech 1878/79 a byli zde pochováváni i Židé ze sousedních dolnoněmeckých obcí Ličov, Heidenreichstein a Schrems. Dříve se zde nacházela obřadní síň a byt hrobníka, dnes zde najdeme 86 náhrobků, nestarší z roku 1880, nejmladší z roku 1934. Některé náhrobky jsou velké a zdobené (rodina Podzhradsky), jiné malé (děti), nebo nenápadné (polští židovští uprchlíci z Haliče z 1.světové války). Ze známějších novobystřických Židů jmenujme jména jako Wurmfeld (fabrikant, jejich potomek před několika lety zdejší hřbitov též navštívil), Popper, Pachner, Sametz, Fried, Weiss či Spiegel. Jako celek působí nyní hřbitov úhledným dojmem.

Zadní Vydří

Hřbitov se nachází ve Špitálském lese asi 150 m východně od silnice Myslůvka – Kostelní Vydří. Byl zřízen zřejmě v 16. století pro potřeby telčské židovské obce. V této době nebylo dovoleno pohřbívat na území telčského panství a proto byl hřbitov zřízen na panství Dačickém. První čitelný náhrobní kámen pochází z roku 1655, pohřbívalo se zde do roku 1879, kdy byl v Telči na Oslednicích založen nový hřbitov. Nachází se zde ojedinělé barokní a klasicistní náhrobky. Hřbitov byl vážně poničen nacisty.

Velký Pečín

Ve Velkém Pečíně židovská komunita nebyla a hřbitov patřil komunitě telčské od počátku 17. století. V roce 2001 se začala obnovovat hřbitovní márnice a došlo k osazení původních kamenných zárubní, které se podařilo najít pod starou sutí.